

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

JULIJ - ŠT. 7 - 1962, XXXVI

SVETO OBHAJILO IN MISIJONI

Evharistija je kruh iz nebes, hrana, ki Cerkvi neprestano prinaša nove moči. Cerkev božja živi z božjo hrano. Hrana pospešuje rast, dokler organizem še ni dorastel. Ko doraste, ga pa ohranja pri močeh. In ti dve nalogi ima tudi božja hrana, ki jo Kristus daje svoji nevesti. Cerkev še ni dorasla. Ni še prišla do polne starosti. In hrana, ki ji pri rasti pomaga, je predvsem evharistična. Sv. obhajilo ne samo ohranja življenje posameznim dušam. Z njo rastejo v ljubezni. A ne samo one. Ker smo mladike na trti, se z mladikami vred krepi trta, drevo Cerkve. In iz mladik rastejo novi poganjki.

Kristus, hrana naših duš, je misijonska hrana: hrana, ki jo on sam pošilja našim bratom, ki so daleč. Daleč so, ker so naši bratje samo po naravnem življenju, ne pa po veri.

Stanko Boljka C. M.

PRED 300 LETI NA MADAGASKARJU

PRVI LAZARISTOVSKI MISIJON

PIŠE JOŽE MEJAČ C. M.

Gorečnost sv. Vincencija za čast božjo in zveličanje duš se ni omejevala le na Francijo. Res je, da so prav tedanje težke razmere, v katerih je živel francosko kmečko prebivalstvo — verska nevednost in zapuščenost — priklicale Misijonsko družbo v življenje. Prvih dvajset let so bile prav vse moči nastajajoče družbe posvečene temu delu. Ker so bili uspehi tako na karitativnem kakor tudi dušnopastirskem področju zelo vidni, so misijonarje začeli vabiti na vse strani. Tudi v deželah izven Francije so jih hoteli imeti. Prvi sta prišli na vrsto Italija in Poljska, potem Anglija in Irska, v Afriki pa Alžir, kjer je trpelo na tisoče krščanskih sužnjev v turških rokah. Vse to delo je bilo usmerjeno v ohranjevanje vere in poživljenje verskega življenja med katoličani. Leta 1648, 23 let po ustanovitvi družbe, so prišli na vrsto tudi pogani. Prvi misijon Misijonske družbe se je začel na Madagaskarju. Trajal je 26 let, a v tej tako kratki dobi zahteval kar 40 smrtnih žrtev. Oglejmo si malo podrobneje to težko misijonsko delo družbe, ki je komaj nastala.

Francija je prav v dobi sv. Vincencija dosegla v političnem pogledu izredne uspehe. Postala je vodilna sila v Evropi. Uveljaviti se je hotela tudi v novem svetu. V tekmovanju s Španijo in Portugalsko je ustanavljala kolonije ne le na ameriški celine, marveč tudi v Afriki in Aziji. Ena takih kolonij je nastajala prav v tistem času na Madagaskarju.

Otok so odkrili Portugalci. Diego Díaz je bil prvi Evropejec, ki je 1. avgusta 1500 stopil na madagaskarska tla. Na čast svetniku tistega dne — sv. Lovrenc — ga je krstil za otok sv. Lovrenca. Raziskovalna dela je čez 8 let opravil njegov rojak Lopez de Siqueyra. Od tedaj so otočani pogosto videli evropske ladje. Nekatere so se zatekale k obali zaradi pretečih viharjev, druge so puščale manjše število naseljencev, tretje so se pa bližale tudi z sovražnimi nameni: mornarji so se hitro izkrcali, napadli ubogo domačinsko naselje in ga izropali. Nič čudnega, da je med domačini začelo vstajati sovraštvo do tujcev. Leta 1548 so domačini presenetili majhno skupino portugalskih mornarjev in jih pobili. Nekaj let pozneje so povabili na večjo slavnost 70 Portugalcev iz bližnje kolonije in vse zahrbtno pomorili.

POSKUS JEZUITSKIH MISIJONARJEV

Šele v začetku 17. stoletja so se Portugalci odločili, da bodo otok načrtno kolonizirali in tudi pokristjanili. V ta namen so leta 1613 iz Goe odpravili vojaško ekspedicijo, katero sta spremljala tudi dva jezuita. Po osem mesečnem jadrnanju so prispeli do otoka in začeli dogovore s poglavarjem dežele Anosy. Deset dni so se razgovarjali in nazadnje prišli do sklepa, da bodo Portugalci odpeljali s seboj poglavarjevega 14 letnega sina

Ramak, ki naj bi v Goi dobil svojemu položaju primerno vzgojo. Kot poročstvo, da bodo fanta v določnem roku res vrnil, pa bi ostala na otoku oba jezuitska misijonarja s 4 Portugalci. Poglavar se je obvezal, da bo šel misijonarjem na roko in jim dal popolno prostost glede oznanjanja vere domačinom. V zadnjem trenutku se je poglavar premislil in skušal s sinom zbežati. Portugalci so ga prestregli in sina nasilno odpeljali, seveda tudi misijonarje in one 4 naseljence.

Ramaka je v Goi napredoval in po enoletni pripravi je bil na praznik sv. Janeza Krstnika tudi krščen. Napravili so veliko slovesnost. Krstil ga je sam nadškof, za botra mu je bil portugalski podkralj, za krstnega patrona so mu dali sv. Andreja. Z namenom, da bi se bolj izobrazil in utrdil v veri, je Ramaka Andrej ostal celo leto v Goi. Šele spomladi leta 1616 se je vrnil domov. Spet so odposlali precej obilno ladjevje s kar 4 jezuiti. Po dvomesečni vožnji so bili na Madagaskarju. Poglavar se je silno razveselil, ko je zagledal spet svojega sina. Hitro ga je hotel odpeljati. Portugalski kapitan pa je imel drugačne načrte: izroči mu sina, če mu da v zameno dva nečaka, dovoli misijonarjem, da se naselijo na njegovi zemlji in jim podari primerno zemljišče za naselbino. Rad ali nerad je poglavar pristal na te zahteve. Brodovje je odplulo, misijonarji so se po dva in dva naselili med domačini.

Jezuiti so bili tega začetnega uspeha silno veseli. Žal je to veselje hitro minilo. Poglavar jih je vedno bolj mrko gledal. Najraje bi jih pobil, a se je bal, da se Portugalci le spet vrnejo in maščujejo nad njim. Tako se je zadovoljil, da je svojim ljudem prepovedal sleherni stik s tujci. Zagrozil je, da bo vsakega, ki bi misijonarjem kakor koli pomagal, doletela smrtna kazen. V takih razmerah je bilo takoj vidno, da je vse njihovo prizadevanje obsojeno na neuspeh.

V Goi o vsem tem niso bili poučeni. V prepričanju, da so na Madagaskarju normalne razmere in da delo 4 jezuitov rodi lepe uspehe, so naslednjega leta odpravili tja novo ekspedicijo. Med posadko sta bila dva jezuita v pomoč onim štirim in pa eden od obeh poglavarjevih nečakov, ki je bil že krščen na ime Hieronim. To pot so jih otočani sprejeli mrzlo, naravnost sovražno. Obmetavali so ladje in vpili. Kapitan je spoznal, da je delo v takem ozračju nemogoče. Zato jim ni izročil Hieronima, pač pa povabil jezuite, naj se vkrajo in z njim odplovejo spet v Goo. Ti so nasvet radi sprejeli. V več kot enoletnem bivanju med temi ljudmi kljub najboljši volji niso krstili niti enega domačina. Tako se je poskus portugalskih jezuitov ponesrečil. Poskusili so še dvakrat, pa tudi takrat ni bilo nobenega uspeha...

Ta poraz je jezuitske misijonarje gotovo bolel. Bil je pa prava malenkost v primeri z vsem, kar so doživeli sinovi sv. Vincencija, ko so po 28 letih stopili na njihovo mesto. Kako je do tega prišlo?

JEZUITE NADOMESTIJO SINOVI SV. VINCENCIJA

Dobro vemo, kako je sv. Vincencij sledil namigom božje Previdnosti. Nikjer se ni vsiljeval, nikjer prosil, marveč le čakal, da ga pokličejo. Tudi v njegovem srcu je tlela želja po zunanjih misijonih, čeprav je vedel, da on sam nikdar ne bo deležen te velike časti. Porabil pa je številne prilike,

da je zbudil misijonsko zanimanje in navdušenje med svojimi duhovnimi sinovi. V materni hiši pri sv. Lazarju je dal pri kosilu brati življenjepis velikega jezuitskega misijonarja tiste dobe, sv. Frančiška Ksaverija. Misijonarje katerekoli družbe, kadar so se iz poganskih dežel vrnili v Pariz, je prosil, naj govore o tem vzvišenem delu tudi njegovim sinovom. Sam je osebno poučeval 20-letnega črnega fanta, ki je na ladji Orientalne družbe prispel iz Madagaskarja v Pariz in našel zavetje prav pri sv. Lazarju. Tako je bila družba pripravljena za sprejem misijonskega dela v deželi, ki ga ji je božja previdnost odkazala. Nobenega ugovora ni bilo od strani tistih, ki se odhajali ne le na težavno delo, marveč tudi v prezgodnjo, celo mučeniško smrt...

V januarju leta 1642 je kardinal Richelieu podelil francoski Vzhodnoindijski družbi za dobo 10 let izključno pravico do trgovanja z otokom Madagaskarjem. Stavil pa je pogoj, da mora omenjena družba poskrbeti vsaj za dva misijonarja, ki naj delujeta med francoskimi naseljenci in po možnosti tudi med poganskimi domačini. Na prvi ladji, ki je v marcu istega leta odrinila v to smer, je potoval bodoči madagaskarski glavar in 14 kolonov, po večini hugonotske sekte. Z dovoljenjem poglavarja Ramaka-Andrej so se naselili v deželi Anosy. Pozneje so se pa iz zdravstvenih razlogov pomaknili malo bolj proti jugu in ustanovili naselbino „Pristanišče Daufin“, imenovano tako v čast francoskemu prestolonasledniku. Eno leto pozneje se je izkrcalo novih 70 moških. S seboj so pripeljali 22 topov pa tudi vse potrebno orodje za gradnjo mesta kakor tudi za obdelavo zemlje. Število naseljencev se je vsako leto množilo, duhovnika pa še ni bilo nobenega. Nastale so tudi težave z glavarjem, ki je bil hugonot in povsod dajal prednost svojim prištamem. Družba ga je leta 1648 odstavila in imenovala na njegovo mesto Flacourt-a. Istočasno se je obrnila tudi na papeškega nuncija v Parizu s prošnjo, naj določi redovno družbo, ki naj bi prevzela dolžnost za versko oskrbo Madagaskarja.

Kongregacija za širjenje vere v Rimu je prav tedaj izročila Madagaskar v oskrbo bosonogim karmeličanom. V Parizu tega še niso vedeli. Ker je bila ladja že pripravljena na odhod, je nuncij kar na svojo roko — ni bilo več časa, da bi se obrnil na Rim — odločil za to delo družbo sv. Vincencija. Svetnik se prošnji Vzhodnoindijske družbe, v kateri je imel precej prijateljev, in pa izrecni želji papeževega predstavnika ni mogel upirati. Spoštljivo je pristal in čez nekaj dni že pisal izbranim dvema misijonarjema Karlu Nacquartu in Nikolaju Gondréeju. Iz pisma prvemu povzemimo nekaj vrstic: „Apostolski nuncij je izbral našo družbo, naj gre in služi Bogu na otoku Madagaskar. Družba izbira Vas kot najboljšo hostijo v počastitev stvarnika med pogani. Kaj pravi Vaše srce k tej novici? Čuti razburjenje ob prejemu tolike milosti? Ali ni ta poklic podoben poklicu apostolov in največjih svetnikov v božji Cerkvi? Božji načrti se sedaj spolnjujejo nad vami. Potrebujete gorečnost in pogum, vero kakor jo je imel Abraham, ljubezen sv. Pavla in vse tiste kreposti, ki vam bodo pomagale, da se povzimate vsega za Boga, nič manj kot Fr. Ksaverij... Učili boste tiste ljudi živeti. Ne boste jih učili z umskimi in teološkimi dokazi, marveč z razlogi, ki jih boste jemali iz narave. V pomoč vam bodo slike, ki predstavljajo vse najvažnejše resnice naše vere: slike, ki jih boste nosili s seboj in kazali tem ubogim ljudem, da bodo lažje in hitreje razumeli in verovali...“

Misijonarja sta se 21. maja 1648 vkrcala na ladjo „Sveti Lovrenc“. Poleg mornarjev je bil na ladji še novoimenovani glavar Flacourt, dva črnca in 76 naseljencev. Ves čas so imeli izredno mirno vožnjo, ki je trajala 6 mesecev. V tem času sta misijonarja priredila prvi misijon za vse potnike in večina jih je pristepilo k svetim zakramentom. Velike praznike: Binkošti Sv. R. Telo, Vnebovzetje in Vse svetnike sta praznovala tako slovesno, kakor je bil običaj na vsaki francoski fari. Preostali čas pa sta porabila za učenje malgaškega jezika. S pomočjo obeh malgaških fantov, ki sta se na isti ladji vračala domov, sta hitro napredovala in ob prihodu že lahko začela z delom tudi med domačini. Brez sleherne nezgode sta se 4. decembra polna veselja in upanja izkrcala na madagaskarska tla.

V tisti uri veselja gotovo nista mislila na senčno stran njunega misijonskega delovanja. Še na misel jima ni prišlo, da bosta v kratkem naletela na tako velike težave; da bo doba njunega misijonskega delovanja tako kratka in da bodo uspehi kljub velikemu prizadevanju sorazmerno neznamiti. Mladostno navdušen človek le prerad gleda vse z rožnate strani.

Po nekaj tednih bivanja v novem kraju in med tamošnjimi ljudmi se jima je odkrila resnica v vsej goloti. V pristanišču Daufin sta imela kolonijo francoskih rojakov. Kako drugače sta mislila o njih med potovanjem. Le malo jih je bilo za silo dobrih, velika večina pa naravnost prave propalice. Čisto razumljivo. Ko je Vzhodnoindijska trgovska družba potom oglasov nabirala prostovoljce za Madagaskar, so se navadno odzvali taki, ki so bili z domačimi razmerami nezadovoljni ali pa so hoteli na hitro obogateti. Privlačila jih je tudi misel na dogodivščine in popolna prostost. Sanje potepuhov, ki jim delo smrdi. Na Madagaskarju se take sanje niso mogle uresničiti. O bogastvu ni bilo ne duha ne sluha, o lagodnem življenju tudi ne. Trdo delo dan za dnem, celo v nedeljo. Težko podnebje in moreča vročina sta jim črpala moči. Pogosto so bili priče nenadne smrti svojih tovarišev. Najraje bi se vrnil, a pogodba je bila podpisana za toliko in toliko let. Neredko se je dogajalo, da celo po preteku pogodbene dobe niso našli ladje za povratek v domovino. Tako je razumljivo, da je ta mladina še veliko bolj zabredla in se izživljala v vseh mogočih pregrehah, zlasti v nasladnem življenju.

Od domačinov so bili krščeni le štirje, vsi drugi so bili pogani. Svetišč in oltarjev niso poznali. Boga so sicer tu in tam častili, mu prinašali darove in žrtve, a znatnega dela le-teh je bil vedno deležen tudi hudič, katerega so vedno imenovali z velikim spoštovanjem „naš gospod hudič“. Veliko moč so pripisovali svojim malikom „olis“, ki so jih stalno nosili s seboj. So bile to majhne lesene figurice, ki so jim visele ob boku. Oni naj bi vplivali na vreme, od njih zavisi zdravje ali bolezen, z njihovo pomočjo se rešijo nevarnosti. Zato so se vedno, kadar so morali preplavati reko, obračali na svoje „olis“ s prošnjo, naj jih varujejo pred krokodili. Kadar se njihove želje niso uresničile, s tem še niso izgubili vere in zupanja vanje. Po njihovem mnenju je bil vzrok neuspeha v tem, ker se niso obrnili na pravega.

Izdelovanje teh „olisev“ je bilo pridržano ombiasom. Gotovo so bili med vsemi prebivalci najbolj izobraženi. Znali so brati in pisati, odtod njihovo ime, ki v arabščini pomeni pismar. Bili so hkrati svečeniki, predsedovali so vsem verskim obredom, zraven pa z vso strogostjo nadzorovali, da so se njihovi praznoverski obredi vršili z vso natančnostjo. Imeli so svoje knjige, ki so jih radi kazali. V njih je bilo le nekaj izrekov iz korana in razne figure, s pomočjo katerih so napovedovali prihodnost in ozdravljali bolnike. Imeli so izreden vpliv na ljudi, ki so jim voljno prinašali velike dajatve za najmanjše usluge.

V moralnem pogledu so bili domačini še slabši kakor Evropejci. Dovoljevali so si mnogoženstvo, ženske so kupovali. Spolne izgrede so smatrali za nekaj običajnega v človeškem življenju. Tudi mladina je imela v tem popolno prostost...

Prve tedne sta oba misijonarja imela veliko dela, a malo uspeha med Francozi v pristanišču. Nekateri so se držali ob strani, ob vseh poskusih so ostali versko brezbrizni. Tedaj se je Nacquart odločil, da prepusti oskrbo za prebivalstvo v pristanišču svojemu sobratu Gondréeju, sam pa se bo bolj zanimal za domačine. Ko je izvedel, da od jezuitov krščeni poglavar Ramaka Andrej živi v bližini — le en dan in pol hoda daleč — se je odpravil k nje-mu na obisk. Upal je, da bo prav z njegovo pomočjo veliko uspešneje širil krščanstvo med domačini. Veselo sta se pozdravila. Da bi Nacquartu dokazal, da še ni pozabil vsega, kar so ga naučili jezuitje, se je Ramaka Andrej lepo pokrižal, zmolil očenaš, zdravomarijo in vero. Misijonar ga je pohvalil, pa zraven vprašal: „Zakaj pa svojim ljudem ne govoriš o vsem tem; tako bi tudi oni spoznali in vzljubili pravega Boga!“ Odgovor je bil kratek in jasen: „Ne bi me razumeli. Če nimamo duhovnika, kako naj izponjujejo krščanske dolžnosti? Ostanj pri nas, oče. Ljudje te bodo vzljubili in sprebrnili se bodo!“ Misijonar je povedal, da je prav s tem namenom sem prišel. Poglavar pa ga je zagotovil, da se bo rad udeleževal vseh molitev in bogoslužja, ki bo v njegovi vasi.

Po obisku pri Andreju Ramaka je šel misijonar v sosednje vasi, da bi se tudi z ondotnimi poglavarji dogovoril. Na splošno je bil vesel ali vsaj zadovoljen s sprejemom. Vračal se je z zavestjo, da se bo dalo delati. Od vasi do vasi je hodil in učil. Nekateri so ga celo že prosili, naj jih krsti. On pa je previdno odlašal. Krščeval je le tiste, ki so bili v smrtni nevarnosti, pa nekaj otrok. Od vseh drugih je zahteval resno pripravo na prejem zakramenta. Veliko jih je stalo, da so se naučili najpomembnejših molitev in vsaj delno predrugčili svoje življenje. Čeprav ni veliko krščeval, je bil vesel v upanju, da skoraj pride čas, ko bodo tudi ti otroci narave postali srečni otroci božji.

V to čašo veselja je kmalu kanila grenka kaplja. Njegov sobrat je zbolel na smrt. Malo prej je spremljal francosko odpravo v notranjost dežele. Pohod je bil izredno težaven, prehrana nezadostna, vročina izredna. Ves oslavljen se je z drugimi vred vrnil in legel. Dva tedna je veliko trpel, vdano prejel sveto maziljenje in malo pred smrtjo opozarjal rojake, naj žive v strahu božjem in resnični pobožnosti do Matere božje. Zahvaljujoč se za izredno milost misijonskega poklica, je 26. majnika 1649 mirno izdihnil. Samo pet dobrih mesecev je oral misijonsko ledino.

Za Nacquarta je bila ta izguba hud udarec. Odslej je imel zvezane roke. Vsako nedeljo in zapovedan praznik je moral biti v francoski koloniji. Tako ni mogel na kako daljšo pot v notranjost dežele. A Bog ga je pri delu očitno podpiral. Večina bolnih otrok, ki jih je krstil, je ozdravela. Med njimi tudi vnuk poglavarja Ramaka. Misijonarjev ugled med domačini je zato silno porasel. Nekateri so mu kar očitno kazali svojo hvalečnost, a drugi mu vsaj nasprotovali niso. Poglavar sam je začel svojim ljudem zdaj razlagati deset zapovedi. Kjer koli se je pojavil oče Nacquart, povsod so se zgrinjali predenj ljudje s prošnjo, naj jih uči katekizem. Samo ženske so še vedno ostajale nebrižne. Prepričane so bile, da njihove glave niso zmožne takšnega učenja. Čudile pa so se, ko jim je misijonar povedal, da so ženske v Franciji prav tako poučene v verskih resnicah kot moški, v pobožnosti pa jih verjetno celo prekašajo. Pri katehističnem delu so misijonarju prav prišle živobarvne podobe, ki mu jih je sv. Vincencij dal ob odhodu. Živo pisane slike so otrokom govorile vse glasneje in prepričljivejše kot še tako zgovorna misijonarjeva pridiga. Vsi so hrepeneli, da bi čimprej postali prijatelji božji in da bi tako bili rešeni strahu pred peklom in hudobnim duhom. „V nebesa hočemo, ne v pekel!“, tako so v en glas odgovarjali na misijonarjevo vprašanje.

Posebno lepo je na te ljudi vplivala tudi misijonarjeva nesebičnost. Njihovi ombiasi so za vsako malenkost zahtevali plačilo. Misijonar pa jim je prav darežljivo tu in tam kaj podaril. Vsem je hotel biti vse. Tudi vplivne je skušal čimprej pridobiti in z njihovo pomočjo doseči kar moč velike in nagle uspehe.

Čeprav je bil sam in popolnoma odtrgan od Evrope — ves čas ni niti enega samega pisanja prejel — je snoval lepe načrte za bodočnost. Mislil je, da bi bilo najbolje, če bi pristanišče Dauphin s francoskimi naseljenci prepustili kakemu svetnemu duhovniku v dušno skrbstvo. Misijonska družba pa naj bi postavila dve ali tri postojanke v notranjosti dežele. V eni naj bi bilo 12, v drugi pa 6 misijonarjev. Prišle naj bi tudi usmiljenke, da bi se posvetile delu med ženskim svetom in med otroki, misijonarji pa naj bi začeli s šolo za dečke, med katerimi bi verjetno pozneje mogli upati na kake duhovniške poklice. Ti načrti so mu vedno bolj polnili domišljijo. Ker sta se včasih tudi z guvernerjem kaj sporekla, ga je imelo, da bi šel v Pariz in poročal tam ne samo sv. Vincenciju o verskem položaju na otoku, temveč tudi vodstvu Vzhodnoindijske trgovske družbe o neprimernih ukrepih guvernerja Flacourta. Ta je namreč le preveč gledal na gmotni položaj kolonije. Hotel se je izkazati kot izvrsten uradnik in doseči tako priznanje predstojnikov. Ljudi je priganjal k delu, a za njihovo нравno življenje se je kaj malo menil. Verjetno je imel to za zasebno zadevo in docela nevažno. Tudi se mu ni zdelo primerno, da bi s kakimi posebnimi ukrepi glede nrvnosti še bolj grenil že tako težko življenje izseljencev. Zato se v te stvari ni mešal, marveč je dopuščal, da je vsak živel, kot mu je bilo ljubo. Misijonarju tudi na ponovne prošnje, da bi si postavil lastno hiško nekoliko proč od teh ljudi, ni hotel ugoditi. Razumljivo tedaj, da je oče Nacquart pobral svojo prtljago in se vkrcal na ladjo. Med potjo pa so ga ljudje prestregli in ga rotili, naj jih ne zapusti; nazadnje se je res vdal in ostal.

Pač pa je sv. Vincenciju poslal obsežno poročilo o vsem, kar je storil, trpel in doživel v tem letu in pol življenja na Madagaskarju.

Po dveh letih je tedaj sv. Vincencij le prejel tako zaželeno prvo vest z Madagaskarja. Zbolelo ga je, ko je čul, da je eden od obeh misijonarjev že mrtev, drugi pa se čisto sam ubija na tako trdem področju. Bral je obsežno poročilo o vseh dotedanjih uspehih, o predvidenih načrtih, pa tudi o ljudeh, deželi in podnebjju. Svetnik je že mislil dati v vzpodbudo omenjeno poročilo natisniti, pa se je iz ponižnosti in skromnosti tej vabi odpovedal. Niti sanjalo pa se mu ni, da je v tem, ko je bral poročila, tudi njihov pisec, misijonar Nacquart že v grobu.

Drugo nedeljo po veliki noči je oče Nacquart bral evangelij o dobrem pastirju. Tako ga je prevzelo, da je ljudem ne le pridigal, marveč sklenil, da bo takoj naslednji dan šel med domačine, da jim prinese Kristusovo blagovest in jih privede k Odrešeniku. Do vnebohoda je hodil po vaseh in učil. Ves utrujen se je slednjič privlekel domov. Čeprav ga je že zdelavala mrzlica, je na praznik vstal, maševal in celo pridigal o tem, kako naj se imajo radi med seboj. Velika gorečnost. a brez modre previdnosti! Potem pa je legel v prepričanju, da se mu je približal konec. Smrti se ni bal. Pač pa ga je prevzemal nemir, kaj bo s čredo, ki bo ostala brez pastirja. Poklical je najboljšega od naseljencev, mu izročil knjižico o karitativnem kristjanu in ga prosil, naj ga nadmešča, dokler ne pridejo novi misijonarji. Posebno skrb naj posveti umirajočim... Vse ostale pa je bodril, naj zvesto izpolnjujejo krščanske dolžnosti ter ostanejo med seboj v bratski ljubezni. V primeru, da bi morali kolonijo zapustiti, naj ne pozabijo vzeti s seboj tabernaklja ali vsaj ciborija. Guvernerja pa je prosil, naj ga pokopljejo na kraju, ki ga je bil določil za bodočo cerkev. Po treh dneh trpljenja je vdano izdihnil. S častmi so ga pokopali na kraju, kjer je želel biti pokopan.

V osemnajstih mesecih naporenega dela je misijonar uspel, da je domačine seznanil s Kristusovim naukom. Krstil jih je razmeroma malo, le 78. Pisal je sv. Vincenciju: „Naročili ste mi, naj vržem mrežo. Vrgel sem jo, a rib se je malo ujelo. A prepričan sem, da bo prihodnja leta ribji lov tako velik, da se bo mreža pretrgala...“

Sam guverner Flacourt, s katerim sta se včasih tudi sporekla, je ob njegovi smrti priznal, da je bil Nacquart „pravičen mož, poln gorečnosti in zglednega življenja, ki je kazal tako Francozom kot domačinom pot pravice in resnice, čeprav niso šli vsi za njim“. Po njegovi rani smrti je ostal Madagaskar več let brez duhovnika.

(Se bo nadaljevalo.)

Opomba uredništva. S tem pričenjamo objavljati poročilo o delu in žrtvah zlasti lazaristovskih misijonarjev, da bi že pred tristo leti osvojili veliki otok Madagaskar za Kristusa in Cerkev. Lani namreč so na tem otoku in v Cerkvi sploh praznovali „Stoletnico Cerkev na Madagaskarju“, kar pa je bilo treba razumeti v tem smislu, da Cerkev redno živi in se širi na Madagaskarju že sto let, dočim vidimo iz tega sestavka, da je kar dvesto let preje skušala izpolniti tudi tam Kristusovo naročilo: Pojdite in učite vse narode...

VAŠKO ŽIVLJENJE NA JAPONSKEM

Japonske vasi so nastajale predvsem ob cestah in ob potokih in rekah ter v ravninah. Dobimo pa tudi posamezne raztresene kmetije, zlasti na pobočjih hribov in gora, kakor sredi riževih polj.

Kmečke hiše so več ali manj prostorne, kakor je pač kako posestvo veliko ali majhno. Kjer je bilo kmetu prizaneseno s požari in drugimi nesrečami, si lahko ustvari prav prijeten domek z mnogimi sobami. Vmesne stene lahko premika po potrebi in tako ima na razpolago poleti prostorne in zračne sobe, pozimi pa zaradi mraza manjše. Središče doma je ognjišče, kjer se zbira vsa družina. Tu imajo pogrnjeno preprogo, na kateri čepijo, pijejo čaj ter druge japonske posebnosti. Strehe so po navadi krite s slamo. Bolj in bolj jih pa danes že pokrivajo s pločvino. Drugih gospodarskih poslopij japonski kmet skoro ne potrebuje. Njegov glavni pridelek je riž. Tri tedne po žetvi, ko je riž dobro suh, ga z živino pripelje domov, omlati in spravi v kaščo.

Agrarna reforma

Pred vojno je znašala srednja kmečka posest en hektar. Trideset odstotkov je bilo najemnikov, drugih trideset odstotkov lastnikov, štirideset odstotkov pa jih je poleg lastne zemlje imelo v najemu še tujo zemljo. Leta 1955 je bilo okoli šest milijonov kmetiških posesti z 36 milijoni prebivalcev, 41 odstotkov celotnega prebivalstva.

Po vojni je znani Mac Arthur dal vladi nalog, da izvede agrarno reformo ter osvobodi japonskega kmeta fevdalnega sistema, v katerem je stoletja moral živeti. Speljava agrarne reforme je trajala dve leti. Prej je bilo 53 odstotkov vseh riževih polj v rokah najemnikov, po reformi pa le še 10 odstotkov. 70 odstotkov kmetov danes poleg svoje lastne zemlje obdeluje še tujo, ki jo vzamejo v najem. Zgolj najemnikov je še 4 odstotke.

Japonski kmet, ki se po večini posveča edinole pridelovanju riža, more dobro obdelati enega do dva hektarja zemlje. Za to ima na razpolago sorazmeroma malo časa. Ko sneg skopni, mora počakati, da se polje osuši, nakar šele lahko prične orati. Namakanje in zasajanje riževih sadik se izvrši koncem maja do srede junija, ako hoče, da bo riž dozorel pred septembrom, ko nastopijo tajfuni. Na južnem Japonskem, kjer ni snega in je topleje, sejejo tudi pšenico, ki dozori koncem maja. Komaj je pšenica požeta, spet zorjejo zemljo in posejejo druge stvari. Majhne kmečke posesti omogočajo tako dobro izrabo plodne zemlje.

Agrarna reforma je prinesla Japonski velik blagoslov in napredek. Kmet je iz prejšnjega najemnika postal lastnik zemlje, ki jo z ljubeznijo obdeluje. Več ko pridelava, več ima zase, dočim je prej kot najemnik moral dati gospodarju. Od leta 1955 do 1959 se je dvignil pridelek riža od 9 milijonov ton na 12,5 in to z umnim gospodarjenjem. Japonski kmet je dovzeten za napredek. S pomočjo zboljševanja semen, z gnojili, s stroji, s preganjanjem škodljivcev in zajedavcev jim je uspelo dvigniti produkcijo.

„Prelepo je res na deželi!“ — tudi na Japonskem

Poljsko delo

Prav zanimivo je opazovati, kako japonski kmetje obdelujejo svoja riževa polja.

Možje zorjejo zemljo, naredijo kanale in napeljejo vodo. Za njimi pridejo žene, ki v tako pripravljene vrste zasajajo riževe sadike. Po navadi so bose ali pa v gumijastih škornjih. Oblečene so v ozke hlače in pisano krilo, prepasane z rdečim pasom. Na glavi imajo slamnik z velikim krajci ali pa kakšno drugo ogrinjalo, da se tako obvarujejo pred sončnimi žarki. Ob dežju si nadenejo plašč iz trstja, na roke pa platnene rokavice. Lep je pogled na tako posajeno riževo polje, nad katerim se boči jasno nebo. Kmetove oči z zadovoljstvom počivajo na njem, v upanju, da bo tudi kmalu lahko žel, kar je s tako ljubeznijo sadil. Od dobrega pridelka riža zavisi vsa njegova letina in vse njegovo življenje.

Ko je prvo polje zrelo, pričnejo z žetvijo. Žanjejo riž z neke vrste majhnimi srpi. Napravijo majhne snope, ki jih nato dobro posuše. Pri žetvi riža pomagajo tudi vsi bližnji sorodniki. To je zanje velik praznik.

Riž je japonskemu kmetu nekaj svetega. Riž pomeni zanj blagoslov in zato tudi najprvo riž daruje svojim bogovom. Z rižem slabo ravnati je zanj neodpustljiv greh. Rižu celo pripisujejo moč, da z njim preganjajo hude duhove. Neka pripovedka pripoveduje, da se je nekoč neka kmečka družina preselila v hišo, ki je bila zakleta. Ko je ponoči otrok jokal, se je mati zbudila in opazila deset škratov, ki so v polni bojni opremi hoteli

napasti otroka. Mati je v grozi pograbila iz skleda riža in z njim poškopila škrate, ki so se takoj razkadili. Na rižu pa so ostali krvavi madeži.

Ko je riž posušen, ga omlatijo. Tja do decembra brnijo mlatilnice, na roko ali pa tudi že na motor.

Pred zimo se še založijo z dračjem in drvni, ki jih gredo iskat v hrib. Hišne gospodinje še pred zimo očistijo redkev in jo lepo okusno razpostavijo po stenah hiše ali pa nad ognjiščem. Drugod zopet okusno okrasijo hišo in podstrešje s sadjem. Pozimi, ko delo na polju počiva, se kmetje posvečajo pletenju vrvi iz riževe slame, ki so zelo trpežne. Iz riževe slame prav tako izdelujejo obutev, slamnike, slamnjače. Sredi februarja, ko je še sneg na polju, navozijo na polje gnoja, preden se sneg raztopi. To je za vse prvo znamenje bližajoče se pomladi.

Prazniki in slovesnosti

Poročne slovesnosti se vršijo pred ali pa po glavnem poljskem delu. Čuditi se je, kako celo preprosti japonski kmetje gojijo lepe oblike v svojem občevanju. Japonec zelo ljubi družabno življenje in se ga udeležuje. Ko ni dela na polju, volijo vaške župane in občinske svetovalce. Pri takih prilikah se tudi radi malo napijejo. Sicer jim je prepovedano, vendar kljub temu iz riža pridelujejo vino. Ker ne jedo veliko mesa in maščob, zato ne prenesejo vina in so hitro okajeni.

Prazniki so isti na deželi kakor v mestu. Novo leto obhajajo ne več po luninem koledarju, ampak prvi dan prvega meseca. Tretji dan tretjega meseca obhajajo lutkovni praznik, peti dan petega meseca praznik otrok, sedmi dan sedmega meseca praznik zvezd. Poleg tega obhajajo še začetek pomladi in jeseni, cesarjev rojstni dan, praznik češenj, praznik ustave in še razne krajevne praznike. Avgusta meseca praznujejo praznik vseh mrtvih. Na stotine jih pleše po cestah obredne ples, ob spremljavi flavt in bobnov. Vseh praznikov v letu je nad petdeset.

Zanimiv je praznik imenovan Kamakura. Na čast vodnemu božanstvu zgrade kočjo iz snega, v katero se na večer zberejo otroci in ob svitu brleče sveče pijejo sladko riževo pijačo in se zabavajo. Obiskovalci jim podarijo kak novčič. Drugič zopet ima svoj praznik mladina. Pripravijo lutko, ki predstavlja vojščaka. Denejo jo na visok drog in lepo okrase z zastavicami ter vprizorijo tekme, kdo bo s to lutko prvi priteknel na vrh tempeljskega griča. Tisti, ki pride prvi, odnese nagrado.

Ponekod poznajo procesije, ki so nekak posnetek procesije sv. Rešnjega Telesa. Verjetno so jo posneli po prvih japonskih kristjanih. V procesiji gredo belo oblečeni možje z dvema jezdecema na čelu. V sredi koraka "asistenca" v zelenih oblačilih, duhovnik pa v rdečem na belem konju. Gasilci nosijo na ramenih skrinjo, Omikoshi imenovano. Pri gotovih hišah naredo postajo. Skrinjo postavijo pred vhod, njej nasproti pa naredo lepo okrašen oltar, kjer prižgo sveče. "Sudijakon", okrašen s pahljačami, opravi, globoko priklonjen, obred počesčenja, nakar "dijakon" s pahljačo iz vej, okrašeno s papirčki, da "blagoslov" na vse štiri strani neba, kar spominja na blagoslov z monštranco. Končno pa duhovnik moli pred hišnim oltarjem molitve. Ob-

Japonske kmetice pri poganskem obredu

red dopolni plesalka, ki ob spremljavi flavte in bobna zapeše obredni ples. Može pobožno prisostvujejo vsemu obredu; ne manjka se pa tudi radovednežev. Tej verski slovesnosti sledi nato zabava in ples, gledališki prizori, komedije in podobno. Prav tako poznajo pusta in pustne šeme.

Tudi moliti znajo japonski kmetje ob gotovih prilikah. Sredi pisanega živžava ob praznikih se vidi, kako se ta ali oni obrne proti templu in sklene roke k molitvi. Po domovih imajo svoje hišne oltarčke in stari oče vsako jutro opravi pred njim svojo jutranjo molitev v imenu vse družine. Kadar imajo kakšen poseben obisk, hišni gospodar pozvoni na mali zvon, nekaj trenutkov kleči ali čepi pred hišnim oltarčkom in daruje riž bogovom. Kaj hočejo z molitvijo doseči, je težko razložiti. Ali hočejo z molitvijo res počastiti bogove ali pa si le pridobiti njihovo naklonjenost in varstvo? Pridobiti si varstvo kakšnega boga ali angela se izraža tudi v navadi, ki jo imajo ponekod, da otroku pri striženju las pustijo zadaj čop, imenovan "tsunke". Uverjeni so, da Ubusuna-Kami božanstvo otroka drži za ta čop in vodi, da se mu ne zgodi kakšna nesreča.

Katoliški misijon na deželi

Po mestih je gotovo več misijonarjev in misijonskega osebja, kakor na deželi. V mestu Tokiju je na primer leta 1959 bilo 339 duhovnikov po župnijah in zavodih in 37.132 katoličanov. Na enega duhovnika pride 100 ka-

toličanov, na enega katoličana 300 poganov. Na deželi je razmerje drugačno. Na enega duhovnika pride 200 katoličanov, na enega katoličana 2500 poganov.

Na podeželskem misijonu je navadno le en sam misijonar, ki ima na skrbi obsežno ozemlje, ki ga lahko prepotuje z večurno vožnjo z vlakom ali avtomobilom. Njegove ovce so razkropljene. Na tak podeželski misijon pošljejo dostikrat misijonarja, ki še ne zna dobro jezika, da mu dajo priliko, da se ga nauči. Morda bi bilo bolj uspešno dušno pastirstvo na deželi, če bi se ustanovili centri z župnikom in več pomočniki. Iz tega centra bi potem obiskovali posamezne majhne postaje in imeli več stika z ljudmi. Tudi budistovski bonci se predvsem posvečajo temu, da ob raznih domačih družinskih slovesnostih in praznikih pridejo na dom in tam molijo pred hišnim oltarjem svoje sutre ali molitve.

Največja težava in ovira, da se japonski kmet ne spreobrne tako naglo, ni notranjega, ampak zunanjega značaja. Boji se, kaj bodo drugi rekli, če se spreobrne in spremeni vero svojih prednikov. Neka gospa je lepo rekla misijonarju: „Če bi polovico vasi bilo katoliške vere, bi tudi jaz takoj postala katoličanka.“ Ta vaški duh in ukoreninjena vaška tradicija je še ostanek starih fevdalnih časov. Tedaj so iz vasi izgnali morilce, požigalce in zločince. Za druge manjše krivde je grešnik moral prebivati na koncu vasi. Tisti, ki se ni hotel udeleževati vaškega skupnega življenja, zborovanj, skupnega dela, je moral na roki nositi poseben rdeč trak ali pa na eni nogi belo, na drugi pa črno nogavico in nihče ni smel z njim govoriti. Zato ni čuda, da še danes ta konservativni vaški duh marsikomu prepreči pot v katoliško Cerkev. Kjer pa uspe pridobiti nekaj uglednejših vaščanov za sv. vero, se zelo rado zgodi, da potem sledijo vsi ostali vaščani. Tako je v vasi Yodokawa neki sodni uradnik, ki je bil vzgojen in krščen na katoliški univerzi v Tokiju, pridobil za sv. krst kar celo skupino 60 sovaščanov, zlasti svojih sorodnikov.

Podeželski misijonar se mora zlasti posvetiti otrokom in bolnikom. Na misijonu naj bi imel otroški vrtec. Znano je, da Japonec silno ljubi svoje otroke in je zanje pripravljen vse žrtvovati. Ako ima otroka na misijonu, bo za njim prišel na misijon tudi sam. Zato bi naj bil na misijonu določen družaben prostor, kjer bi se lahko zbirali tudi pogani. Tam bi misijonar lahko prišel v stik z njimi, preko njihovih otrok.

Japonski kmet je zelo previden v svojih odločitvah. Se ne zavodolji samo s teorijo. Neki mladi vaščan je rekel misijonarju: „Vse sv. pismo sem že prebral, pa ne vidim, da bi mi lahko kaj pomagalo. Dobra vera mora tudi nekaj koristiti.“ Neka žena poganka, ki je prenočila nekoč na misijonu, ni mogla vso noč zatisniti oči, ko je zagledala na steni križ in človeka na njem pribitega. Bilo je je groza in bila je vsa iz sebe drugo jutro.

Ljudje sicer radi merijo porast krščanstva v misijonih po številkah in po krstnih knjigah, vendar lahko z veseljem ugotovimo, da krščanstvo počasi prodira tudi na Japonsko in četudi se mnogi še ne dajo krstiti, vendar tudi v njihovo srce pada seme božje besede, ki bo obrodilo sad v svojem času. Neki Japonec je lepo rekel misijonarju: „Mi smo sicer budisti, čutimo kot budisti in bomo umrli kot budisti. Sicer pa vemo manj o budizmu, kakor pa o vašem krščanstvu.“

I. J. C.M.

NOVE SLIKE S FORMOZE

NAŠ MISIJONSKI ZDRAVNIK DR. JANEŽ NAM JE POSLAL NAD 200 NOVIH
BARVASTIH SKIOPTIČNIH SLIK IZ SVOJEGA DELOKROGA.

Že pred leti nam je dr. Janež poslal kakih 150 lepo barvastih skioptičnih slik, ki so kazale prve začetke kamilijanske bolnice v Lotungu na Formozi, v kateri je naš misijonski zdravnik vodilna moč. Tem njegovim barvastim slikam, ki jih je vse sam posnel, smo dali na začetek skioptične posnetke iz delovanja dr. Janeža na Kitajskem v bolnici Kerečevega misijona in celó slike o njegovem slovesu od rojakov iz Buenos Airesa pred odhodom v misijone. Te slike smo kazali ne le povsod med rojaki v Argentini, ampak tudi marsikje po Evropi. Vzbudile so povsod mnogo zanimanja in občudovanja ne le za delo dr. Janeža, ampak za misijonsko delo sv. Cerkve sploh.

Teh novih 200 slik, ki jih je spet vse posnel sam dr. Janež in so brez izjeme barvaste in fotografsko odlično izdelane, nam pokaže čudovit napredek te važne misijonske ustanove na Formozi, napredek ki bi ga, takega, brez našega dr. Janeža in njegovih nadčloveških žrtev ne bilo.

Kaj vse nam pokažejo te slike!

Dr. Janež nam je v večje razumevanje slik poslal tudi kratko tolmačenje. Iz njegovih pripomb k posameznim slikam lahko podamo naslednjo podobo tega, kar nam kažejo:

Formoza je lepa, njeno glavno mesto Taipei modernizirajo: stare barake so podrli in na njih mestu zgradili moderno tržnico; vidimo urad državnega predsednika Čankajška in njegov spomenik; od zanimivih stavb spoznamo mestno gledališče in novo, dosedaj edino mohamedansko mošejo, pa tudi katoliško katedralo.

Lotung

Misijonska bolnica, v kateri deluje naš rojak, je v mestu Lotung, ki ga vidimo, kako izgleda na državni praznik, pa tudi ob nočni razsvetljavi; mesto se ponaša s skoraj 1 km. dolgim mostom, poleg več manjših, preko katerih more istočasno samo eno vozilo, zato mora naš dr. Janež večkrat čakati s svojim jeepom... Lotung je doživel nesrečo: strašno razdejanje tajfuna, katerega posledice vidimo na več slikah: vihar je podrl hiše, a mala poganska kapelica je ostala nedotaknjena; brezdomci iščejo, kam bi položili glavo; reva kar na cesti kuha južino svoji družini; najnevarnejše ranjence je ameriški helikopter brž izložil pred misijonsko bolnico; to je imel dela naš misijonski zdravnik!

Kitajci na Formozi so večinoma budisti; vidimo veliko pagod in budističnih obredov; srečno operirani bolnik gre v pagodo in pred Budovim kipom moli; svojci drugega bolnika nesejo Budu prešička, ki ga potem seveda sami pojedjo...

Življenje v Lotungu in na deželi okrog je kaj zanimivo. Vsakdanja hrana je riž, katerega pridelovanje spoznamo: kako črpajo vodo na rižna polja, kako rižne sadike sade v blatno zemljo, kako riž, ko že malo bolj zraste, plevejo, kako ga žanjejo in kako ga domov vozijo, ali na čolnih ali na vozeh.

Tudi z ribolovom se bavijo: vidimo, kako so ujeli celo kita in vse ljudstvo ga dere gledat, ker to ni vsakdanji plen... Radi goje race, pa govedino, ki jo gonijo na pašo; kljub temu, da imajo za napajanje veliko vode, kako imenitno vodovodno napeljavo so si privoščili!

Zadnje čase se silno razvijata industrija in rudarstvo: Opekarn je nič koliko, kajti povsod se gradi... Tudi cementna tovarna je prav blizu bolnišnice; pri prevažanju si pomagajo z zobno železnico, po kateri se vzpenjajo v goro po material celo mali vlakci. Ker je vina malo, morajo piti več sode in tako lahko spoznamo tovarno za sodo...

Napredek misijonske bolnišnice

Bolezni se kajpada ne manjka in bolnikov zlasti v misijonski bolnici ne, kajti vanjo se zatekaje ne le od blizu, ampak tudi od daleč. Zlasti kadar gre za nevarno operacijo, se tako bolniki kot zdravniki spomnijo slovečega kirurga dr. Janeža, ki ima dela vedno preveč...

Hvala Bogu, da se bolnica iz dneva v dan modernizira in širi. Začeli so z dvema, tremi malimi hišicami, zdaj stoje na tistem prostoru veličastne stavbe: Zgradili so novi kirurški oddelek, medicinskega in porodniškega; kakih pet km. stran na griču v čim bolj svežem zraku so postavili bolnišnico za jetične; k vsemu delajo lepo in prostorno bolniško cerkev; zrasle so tudi stavbe, ki skrbе za naraščaj obeh vej kamilijanske družbe: novicijata enih in drugih, kajti vedno bolj se priglašajo v ti dve družbi krščanske ljubezni do bolnikov tudi domačini in domačinke.

V enem novih traktov bolnice je poseben oddelek za bolne misijonarje, ki prihajajo v to bolnico iz vse dežele; sobe so samo z eno posteljo in vsaka ima kopalnico posebej; celo napravo za izravnavanje toplote ima vsaka teh misijonskih bolniških sobic.

Dr. Janež je začel z enim rentgenom, ki ga je kupil na Japonskem s pomočjo rojakov; zdaj imajo že štiri rentgenske aparate, od katerih je eden na kolesih za prevažanje sem in tja, drugi pa stalno v dispanzerju. Imajo vse druge najmodernejše zdravniške aparate na električno, ki jo tudi sami proizvajajo, kadar jo običajni dobavitelj prekine, tako da zdravnikovo delo, zlasti kirurgovo, ni prekinjeno.

Mnogi bolniki prvič dožive pogled v svojo telesno notranjost; kar vzhiceni potem kažejo rentgenske slike sorodnikom, ki jih pridejo obiskat. Tamkaj so domači napram svojim bolnikom namreč zelo skrbni. Najprej bolnika pospremijo do bolnišnice; tako vidimo celo množico, kako je spremila nekoga, ki so ga v napadu zločinci skoraj do smrti ranili. Najbližji domači lahko ostanejo pri bolniku v bolnišnici, in če ne zaupajo bolniški hrani, imajo

posebno kuhinjo na razpolago, da mu sami kuhajo po mili volji, seveda po zdravniških predpisih. Na oddelkih so bralne sobe, kjer najdejo tako bolniki kot njih domači primerno čtivo, tudi katoliško.

Nekateri primeri

Slike nam kažejo polno zanimivih primerov težkih operacij; kako naš rojak z električno žago reže iz noge kost, da jo prenese na hrbtnico; kako rešuje, kar se rešiti da, v življenju ponesrečenega šoferja, ki je ostal edini od petih živ..., kako je izvlekel iz trebuha male deklice kar 4 kg težki tumor, kako polaga v mavčno posteljo pravkar na hrbtnici operiranega režeža... Vidimo primere bolezni elephantiasis, težkih primerov golše, rakov itd. Lani so operirali tisoči želodec in naš misijonski zdravnik k tej sliki tole pripiše: „Za to priliko smo se slikali; vsakdo od teh, ki jih vidite na sliki, mi je pomagal pri par sto želodcih, nihče pri vseh 1000...“ K naslednji sliki pripiše: „Tu je doktorica s sestrama in operacijsko bolničarko, ki so mi pomagale ta leta v operacijski sobi; vse izvrstne sodelavke, zelo požrtvovalne in nikdar na uro ne gledajo...“

V bolnico pridejo izredni primeri: vidimo na primer mlado družino, oče, mati in otrok; vse je imel naš rojak že šestkrat pod nožem, kot se izrazi... Pokaže nam tudi sliko 80-letnega zdravnika iz Harbina, ki živi kot begunec na Formozi; naš doktor ga je operiral in zdravnik se želi dati krstiti. Na drugi sliki vidimo misijonarko s polomljeno nogo, kajti preveč hitro je vozila na motorju...

Poganski pogreb

V večina bolnikov in ponesrečencev, ki se zatečejo v bolnišnico, odide ozdravljena iz bolnice. Seveda pa tudi smrt včasih zahteva svojo žetev. Tako vidimo polno zanimivih slik s poganskega pogreba: Mrliča v krsti, ki jo potem postavijo pred hišo; sorodnike v posebnih žalnih oblačilih; poganske duhovnike v pogrebem sprevodu, kjer je čuti tudi udarjanje gonga in... žensko godbo. Pokopališče je prostorno, a zapuščeno, tako da se med grobovi mirno pase govedo. Grobove čez nekaj časa odkopljejo, kosti umrlih poberejo in jih shranijo v posebni žari, ki jo tudi vidimo.

Misijonsko delo cvete

Ob pogledu na junaška dela krščanskega usmiljenja, ki jih doživljajo pagani od strani misijonarjev in našega rojaka, ni čudno, da misijon raste tudi po številu vernikov, in to ne samo v Lotungu samem, ampak tudi v okolici. Dr. Janež nas potom slik seznanja z različnimi misijonskimi postojankami oo. kamilijancev iz te bolnice, pa tudi z več drugimi misijonskimi postojami po deželi.

Pogosto dožive obisk vodilnih cerkvenih dostojanstvenikov: Vidimo papeškega internuncija, dalje kitajskega kardinala Tiena, ki je zdaj primas Formoze, in njegovega pomožnega škofa msgr. Chenga, slednjega pri birmanju v bolniški misijonski kapeli in pri blagoslavljanju novega oddelka.

Cerkev se tam posebn oveseli, ko vidi, kako kamilijanci in kamilijanke skrbne za nadaljevalce tega tako lepo započetelega dela, za družbeni domačinski

naraščaj; vidimo na slikah novince in novinke pri preobleki, pri delu, pri molitvi. Spoznamo superiorja misijona, kako se razgovarja s katoličani pred cerkvijo po maši, vidimo lotunskega župnika pri slovesnosti srebrne maše, prisostvujemo krstu odraslih na sveto božično noč in vidimo katehista-domačina, kako pripravlja na krst najmlajše katehumene v bolniški cerkvi.

Naš misijonski zdravnik je doživel vesel obisk: Obiskala ga je rojakinja m. Kalista Langerholz FMM, ki tudi deluje na Formozi. Prišla je v spremstvu svoje sestre, ki je Lotung, Marijino bolnico in dr. Janeža že dobro poznala, saj je bila zelo posrečeno operirana v njej.

Vabilo

Dr. Janež je doživel obisk rojakinje misijonarke. Kako radi bi ga obiskali tudi mi tamkaj na Daljnem Vzhodu... A to nam ni dano in nam verjetno nikdar ne bo. Pač pa lahko obiščemo duhovno njega, njegove sodelavce in njegove bolnike, pa misijon, ki iz teh žrtev cvete, v skioptičnem predavanju, ki se nudi s tem vsem slovenskim domovom v Argentini. Res, vljudno vabimo vodstva slovenskih Domov, da povabijo urednika „Katoliških misijonov“, naj pride pokazat in razložiti te prelepe in prezgovorne skioptične slike o našem dragem dr. Janežu in njegovem ter njegovih tovarišev delu za osvojitve Formoze Kristusu!

L. L. C. M.

Slika nam kaže del novejših zgradb misijonske bolnišnice v Lotungu; pogled od zadaj.

ISLAM V INDONEZIJI

Koliko je muslimanov v Indoneziji? Zanimivo vprašanje. Pa tudi važno za razvoj misijonov. Če jih je 90% prebivalstva, kakor trdijo nekateri, potem bi Indonezija imela 81 milijonov muslimanov, eno četrtno vseh Mohamedovih pripadnikov na svetu, in bi tako Indonezija bila največja islamska država na svetu.

TRI MNENJA

Veliki Herderjev atlas pravi, da je 90% prebivalstva Indonezije muslimanska, tedaj okoli 81 milijonov. Ta številka se ujema tudi s podatki, ki jih moremo najti po drugih knjigah, ki prikazujejo razne vere po številkah. Ujema se tudi z uradnimi podatki indonezijskih oblasti. Vendar je treba pripomniti, da so to samo približne ocenitve. Zadnje ljudsko štetje iz leta 1930 sploh ni upoštevalo vprašanja verske pripadnosti Indonezijcev.

Drugo mnenje pa je, da je v Indoneziji samo 48,7% muslimanov. Tudi to mnenje ima svoje vnete zagovornike in dokaze, med drugim zlasti dejstvo, da so l. 1955, ko so muslimani v Indoneziji imeli svojo stranko in šli na volitve, dobili komaj 40% vseh glasov. In to kljub temu, da je bila silno močna propaganda po vsej državi za njihovo stranko.

Je pa še tretje mnenje, ki pravi, da v Indoneziji ni več kot 10% muslimanov. Utemeljujejo to z dejstvom, da je veliko število tistih, ki jih dejansko prištevajo k muslimanom, so to samo po imenu, na videz, dejansko so pa po svojem mišljenju še vedno pogani in animisti. Pravih, zavednih muslimanov naj bi potemtakem ne bilo več kot 10%.

KDO IMA PRAV?

Koliko je tedaj muslimanov v Indoneziji, ali 90 ali 45 ali samo 10%? Pravi odgovor na to vprašanje je velikega pomena za ves razvoj sv. Cerkve v Indoneziji.

Najprej je treba poudariti, da je indonezijski islam drugačen od onega v arabskih deželah. Rekli bi, da so ga nekoliko po svoje prikrojili.

V vseh pravih islamskih deželah strogo ločijo izobražence od preprostega ljudstva. Veliki islamski pisatelji kot Ibn Sina in Ibn Rushd silno poudarjajo to razliko kot nekaj nujno potrebnega za islam. Tudi v Indoneziji obstoji taka islamska elita izobražencev. Imenujejo se „Kjahi“. Vendar jih je zelo malo, komaj 1%. In zagovarjajo stališče, da ne sme biti nobene razlike med njimi in preprostim ljudstvom.

Dalje je Indonezija silno pisana dežela. Vse polno je različnih rodov, ki govore vsak svoj jezik. Nad 200 različnih jezikov govore. Imajo okoli 20 različnih pravnih sistemov in 35 razvitih kultur.

Tudi islam kot tak ni enotno organiziran v Indoneziji. Ponekod je bolj usidran, drugod manj. Zlasti je treba upoštevati dejstvo, da je bil islam v Indoneziji vedno tesno povezan s političnimi interesi dežele. Mnogi so postali muslimani ne toliko iz prepričanja, ampak ker jim je to narekovala trenutna korist.

NEKOLIKO ZGODOVINE

Kratek pogled v zgodovino islama v Indoneziji nas bo prepričal o tej trditvi.

Islam je začel prodirati v Indijo in še naprej od 8. stoletja dalje. Zanesli so ga arabski trgovci. V Indiji so vladali razni samopašni maharadže iz višjih kast bramanov, ki so le preradi zatirali preprosto ljudstvo. Ljudstvo se ni nikoli ogrevalo za novo vero. Živelo je naprej v nevednosti in zvesto svojim starim običajem.

Ko je l. 1258 Hulaghu Kan uničil bagdaski kalifat, ki je bil trdnjava čistega islama, je to zelo vplivalo tudi na razvoj islama po Indiji in Indoneziji. Skušali so še bolj ta islam prikrojiti indijski duši. Ko so v 16. stoletju začeli prodirati v ta svet Portugalci, so mnogi sprejeli islam iz strahu pred nevarnostjo, torej iz političnega razloga. Računali so na pomoč islamskih držav proti kolonizatorjem.

V 16. stoletju se je ustanovilo 10 indonezijskih sultanatov, v katerih so islam enostavno vrinili ljudstvu. Sprememba vere se je izvršila brez upora in nova vera tudi ni prav nič spremenila miselnosti ljudstva. Ljudje so ohranili svoje stare pojme o božanstvih. Iz islama so privzeli sicer pojem Boga Alaha, ne pa njegovih lastnosti. Alah njim pomeni vse kaj drugega kakor pa pravemu, čistemu muslimanu. Tudi islamske npravne zapovedi in predpise so po svoje prikojili in jih ne izpolnjujejo. Edino določno znamenje, da se Indonezijec spreobrne k islamu, je po njihovem obreza. Zato po pravici lahko trdimo, da je ves indonezijski islam le bolj zunanji in površen.

Potrdilo vsega tega najdemo v dejstvu, da so ti indonezijski muslimani dosti sprejemljivi za krščansko vero, ki med njimi žanje kar lepe uspehe, v nasprotju s pravimi muslimani po arabskih deželah, ki so popolnoma nesprejemljivi in nedovzetni zanj. Če bi islam res prodril v miselnost Indonezijcev, bi bilo gotovo drugače. S to večjo sprejemljivostjo mora zato zelo računati katoliška Cerkev v Indoneziji.

HOLANDSKA ISLAMSKA POLITIKA

Ko so Holandci prevzeli Indonezijo kot svojo kolonijo, so se držali mnenja velikega poznavalca islama v Indoneziji Dr. Snouk Hurgronje, ki je stal na stališču, da je vsa Indonezija v pretežni večini muslimanska. Zato so se tudi oblasti morale ozirati na to vero, ki je bila nekako uradna vera Indonezije, in omejevati razširjanje krščanstva. Tako so lahko pričakovali od domačinov, da jim bodo ostali zvesti.

Tako so holandske kolonijalne oblasti nekatere predele proglasile za zaprte in nedostopne za vsako misijonsko delo. Prepovedale so tudi, da bi v istem kraju obstajal obenem katoliški in protestantski misijon. Razlog, ki so ga navajali, je bil red in mir v deželi.

Vsi uradniki, ki so bili nastavljeni v koloniji, so morali obiskovati tečaj, kjer so študirali to holandsko islamsko politiko.

Za poroke so bile pristojne le islamske cerkvene oblasti, ki so tudi vodile vse zapisnike.

Tako daleč je šlo pospeševanje islama od strani kolonialnih oblasti, da je iz Indonezije prihajalo v sveto mesto Meko v Arabiji več romarjev kot

iz katerekoli druge muslimanske države na svetu. V letu 1927 jih je bilo preko 123.000. Odkar je Indonezija zadobila samostojnost, pa nikdar število romarjev v Meko ni preseglo 10.000.

Holandska je v Indoneziji gradila mošeje in molilnice ter tudi drugače na vse mogoče načine podpirala muslimane v upanju, da si bodo s tako politiko zagotovili še naprej kolonijo. In Indonezijci so to postopanje znali dobro izrabiti v svojo korist. Na zunaj so bili res muslimani, vendar še daleč ne v svoji notranjosti.

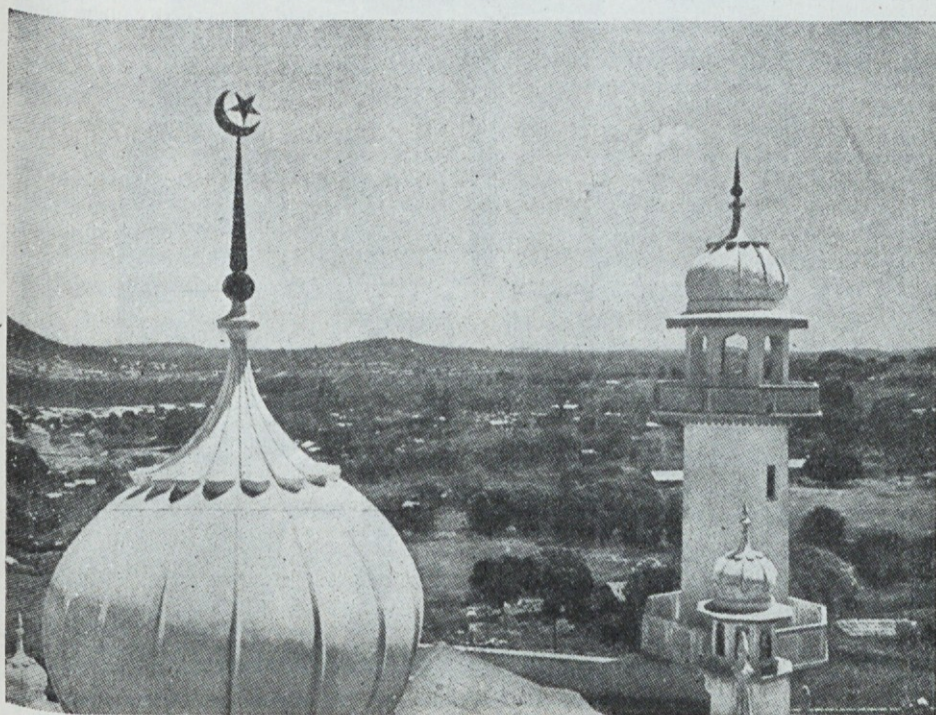
Ob koncu druge svetovne vojne so holandske kolonialne oblasti zastonj pozidale mošeje, ki so bile med vojno porušene, tiskale muslimanske verske knjige in dvignile državno podporo na 10 milijonov goldinarjev, štiridesetkrat več kot pa so jo prejemale krščanske vere.

A vsa ta holandska kolonialna politika v korist muslimanom ni mogla preprečiti neodvisnosti Indonezije.

NOVI POLOŽAJ

V novi, neodvisni Indoneziji so tudi pravi muslimani takoj stopili na dan in razkrinkali to versko-politično krinko islama. Leta 1955 je Isa Anshari, vrhovni voditelj indonezijskih muslimanov, odločno pozval vse pripad-

Pogled na kupolo in stolp islamske molilnice.

nike islama: „Danes je ura odločitve. Ali ste muslimani v vsem vašem življenju ali pa se odpovejte islamu.“ Drugi so želeli, da bi to krinko nosili še naprej vsaj do novih volitev. Pri volitvah leta 1955 so muslimani dobili komaj 40 % vseh oddanih glasov, kar potrjuje mnenje, da ne more biti v Indoneziji 90 % muslimanov. Po volitvah je predsednik Sukarno to muslimansko stranko celo razpustil, češ da ni v skladu z načeli indonezijske države.

Kritika islama v Indoneziji gre še naprej. Iz njihovih lastnih vrst se oglašajo. Tako je indonezijski minister za vero leta 1960, ob priliki praznovanja Mohamedovega rojstnega dne govoril: „Razen tistih, ki so samo po imenu muslimani, pa o svoji veri nič ne vedo, obstaja tudi majhna skupina praktičnih muslimanov, ki to ime zaslužijo. Ta skupina ne obsega več kot 10 odstotkov prebivalstva.“

Lahko bi navedli še razna druga poročila, ki govore v tem smislu, da pravih muslimanov ne bo v Indoneziji več kot 10 %, vsi drugi so pa muslimani samo po imenu in po statistikah, v svojem srcu so pa še naprej pogani, ki verujejo v svoje bogove, časte zlasti duše umrlih prednikov in se vdajajo vsem mogočim vražam in praznoverju.

I. J. C. M.

Novoposvečeni afriški škofje pred oltarjem ugandskih mučencev.

po misijonskem svetu

VIETNAM

Budizem brez moči pred komunizmom

Budizem je v boju s komunizmom docela brez moči. Četudi je v Vietnamu katoliška Cerkev pognala že močne korenine, saj ima kar 1 milijon in pol članov, je budizem še vedno vera širokih ljudskih množic. Budizem bi se tedaj v prvi vrsti moral spoprijeti s komunizmom. A vse kaže, da je v tem docela brez moči. Tudi drugoverci, ne le katoličani so o tem prepričani. Kažejo tudi na glavne razloge, zakaj budizem ni in ne bo kos komunistični nevarnosti:

1. Budizem je pasiven in premalo borbena. Še za brambo miru mu manjka pogum. Kako naj potem preide v napad? Tako bonci kot verniki se le preveč prepustčajo usodi... Odtod neprestane kapitulacije napram tistim, ki prinašajo „novi red“...

2. Tudi tam, kjer je kaj več odpora ali celo pogumne borbe, ni upati na kak trajen uspeh. Budizmu manjka osnovnih socialnih načel. Prav zato pa so tudi budistični protikomunistični uspehi zgolj sad trenutnega navdušenja.

3. Budizem na splošno komunističnega nauka v zadostni meri ne pozna. Zato rdečo nevarnost podcenjuje. Budisti brž nasedejo kom. obljubam in zagotovilom, da rdeči ne napadajo vere, pač pa da preganjajo krivico, ki vlada v svetu. Prav zato pa se mnogim zdi boj proti komunizmu docela odveč. V nekaterih primerih so šli v zaslepljenosti tako daleč, da so komunistom pri njihovih osvajaških početjih celo pomagali. To velja posebno za izobražence in za mlajše bonce, ki jih je vedno več po gimnazijah in univerzah. Niso zmogli razgaliti laži marksistične teorije. V mnogih primerih pa se je zgodilo, da

so se celo sami navdušili za komuniste. Primer: V komunistični manifestaciji v mestu Vientiane je v prvih vrstah korakalo čez 200 budističnih boncev, ki so navdušeno kričali že več kot obrabljena komunistična gesla.

Po drugi strani spet pa se dogaja, da se komunisti vtihotapljuje med bonce. Pred nedavnim se je namerilo, da je policija v nekem budističnem samostanu na jugu aretirala več moških, ki so nosili rumeno oblačilo boncev in se izdajali za menihe. V resnici pa so bili komunistični agitatorji s severa. Bilo je seveda veliko vpitja in trušča, češ da policija krši samostanske pravice. Samostanci so utihnili šele, ko je policija postregla z dokazi.

Šola za časnike

Vedno bolj poudarjajo v Vietnamu potrebnost dobre časnikaske šole, če že ne kar prave fakultete za periodizem. Ugledna revija "Dong Nai" to silno priporoča. Ugotavlja, da je usposobljenost sedanjih časnikarjev za obravnavanje političnih, gospodarskih in socialnih vprašanj več ko nezadostna. Večina listov se v pereče probleme sploh ne spušča in se zadovolji kar z objavo drugovrstnih novic: kake običajne vsakdanje novice brez razmišljanja, kopica poročil o nesrečah, zločinih in družabnih prireditvah z obširnimi in nadrobnimi podatki. Vse to bralca kaj čudno oblikuje in ga kulturno prav gotovo niža.

Revija ugotavlja, da se ta vrsta časopisja dobro prodaja. Navadno izhajajo na štirih straneh. Notranji dve sta posvečeni povestim, ljubavnim zgodbicam s „primernimi“ ilustracijami, ki „vlečejo“, nekaj pa tudi trgovski propagandi. Izdajatelji nimajo finančnih težav. Celó s precejšnjimi dobički se pohvalijo.

V lanskem poletju so na Južni Koreji začeli z „narodnim obnovitvenim gibanjem“. Vodilni krogi so prišli do spoznanja, da je dežela silno zaostala in da je treba z obnovitvenim delom pohiteti, če nočejo še naprej pripadati med zaostale narode. Zato so pozvali ljudstvo v svojevrstno revolucijo. Ta ima navadno za osnovo nezadovoljstvo ljudskih množic. V tem primeru pa prihaja od zgoraj. Vlada sama jo podpira in v gotovem pogledu celo vodi. Vodstvo tega obnovitvenega gibanja je izdalo poseben proglas s sedmimi osnovnimi točkami. V eno izmed njih je vpleten poziv k omejevanju rojstev.

Kaj smatrajo voditelji tega gibanja kot najbolj važno? V sedmerih točkah priporočajo ljudstvu: resnobo življenja; varčnost glede nepotrebnih izdatkov; preprostost v hrani in obleki; poštenje v trgovini; primerne in stalne cene pridelkov in izdelkov; poslušnost prometnim navodilom. Potem pa navajajo posamezne podrobnosti, kako naj se ljudske množice pripravijo do tega, da bodo to res sprejele in tako tudi živele. Jutranji in večerni pozdrav naj bo odslej: „Začnimo z obnovo!“ Množice naj se navadijo peti kopico pesmi, ki naj se v ta namen pripravijo in uglasbijo. V njih naj bo povdarek k borbi proti komunizmu, hrepenenje po svobodi, bratstvu in obnovi dežele. V šolah in uradih se bo vsako jutro izvajala „obnovitvena telovadba“. Med ta navodila so uvrstili tudi naročilo, naj se javno priporoča nujnost uporabe primernih sredstev proti spočetju. Propagandisti naj imajo v ta namen vedno pri rokah zadostno količino zadevnih tiskovin, ki naj jih brezplačno delijo po končanih konferencah in predavanjih.

Za propagando so izbrali nad 2.000 akademikov. Seveda so jih za to delo še posebej pripravili s primernim tečajem. Prepričani so, da bodo s tolikim številom dobro pripravljenih ljudi našli za-

dosten odmev med množicami, „ki komaj čakajo razsvetljenja in prevzgoje“. Stara doba nevednosti in starokopitnosti bo v kratkem umrla. Zasijala bo vsem luč, ki jo oni prižigajo. Tako vsaj mislijo.

Katoliška Cerkev je lepo molčala, ko je vojaštvo pod vodstvom generala Pak Čung Hija prevzelo oblast nad državo. Verska svoboda doslej ni bila v ničemer omejena. Celó v mesecih, ko so bile javne manifestacije prepovedane, ta prepoved ni veljala za procesije in druge verske slavnosti. Z ozirom na to je Cerkev molčala. Ob proglastitvi teh sedmerih točk, zlasti pa ob vladni propagandi za omejevanje rojstev, bo pa morala le spregovoriti in tudi delati, da ta program ne zapelje ljudskih množic v zмотo in greh.

RIM

Dokumente Kongregacije za širjenje vere bodo sneli na mikrofilm

Pred kratkim so začeli v Rimu z delom, ki bo trajalo vsaj eno leto. Vse dokumente Kongregacije za širjenje vere hočejo posneti na mali filmski trak. Gotovo so dokumenti omenjene Kongregacije važni in številni. Prvi dokument je bula papeža Gregorija XV. z dne 22. junija 1622, s katero je ustanovil Kongregacijo za širjenje vere.

Kot arhiv dokumentov Kongregacije je služila najprej soba v vatikanski palači, pozneje za razmeroma kratek čas Apostolska kanclerija. Od leta 1650 pa so dobili svoj prostor v palači Kongregacije same, le v času Napoleonove zasedbe Rima so arhiv prenesli v Francijo.

V arhivu Kongregacije za širjenje vere so vsi dokumenti, ki se kakorkoli nanašajo na vodstvo Cerkve v deželah, ki so in še danes spadajo pod to Kongregacijo. Severna Amerika, Kanada, Anglija in Nizozemska so spadale pod njeno območje do leta 1908. Arhivi hranijo cele skladovnice dokumentov. Naj-

Angleška uprava v Hong-kongu je zgradila begunskim Kitajcem takšne velike stanovanjske liše. V ozadju na pobočju hriba so še barake tistih, ki še niso dobili prostora v novih bivališčih.

važnejši med njimi so bili objavljeni v uradnem listu Kongregacije „Acta Sacrae Congregationis“, ki obsegajo za dobo od l. 1622-1960 nič manj kot 328 debelih knjig. Za vsakega, ki se hoče resno poglobiti v študij misijonske zgodovine v poganskih deželah in v to, kako je cerkvena oblast v preteklosti reševala tamošnja pereča vprašanja, so neobhodno potreben vir. Z dovoljenjem kardinala prefekta imajo prost dostop do teh virov vsi, ki se resno posvečajo temu študiju. Izvzeti so pa dokumenti, ki še nimajo starosti sto let.

Kardinal Spellman, newyorški nadškof, je omenjeni Kongregaciji podaril vsoto 50.000 dolarjev s prošnjo, naj po-
hiti z začetim delom. S tem bo pomagala tudi znanstvenikom, ki jim ne bo

treba več premetavati debelih knjig, marveč bodo v malih filmskih zavojčkah z lahkoto in hitro našli mesto, ki jih zanima.

BRAZILIJA

Misijonska ekspedicija med divjake v Labrea

Avguštinec p. Izidor Yrigoyen, misijonar prelature nullius v Labrea, se je srečno vrnil s svojega misijonskega potovanja med divjaki v dolini Tapauá. Mnogi so ga prosili, naj raje ostane doma, češ da je taka ekspedicija preveč tvegana. On jim je odgovarjal, da je za apostolsko delo potreben tudi svet pogum, ki človeku ne da miru, dokler ne doseže novih pridobitev za Kristusa.

Misijonar je na vsak način hotel priti v prijateljski stik z divjaki, ki so predstavljali stalno nevarnost za že lepo urejene misijonske postaje v prelaturi. Pred leti so napadli tako postajo, pobili nekaj ljudi, nekaj jih odpeljali s seboj, postajo pa pustili v popolnem razdejanju.

Uspeh, ki ga je odprava dosegla, je presenetil celo misijonarja samega. Imel je srečo, da je v prvem rodu divjakov, s katerim je prišel v stik, našel eno izmed odpeljanih deklet iz zgoraj omenjene misijonske postaje. Pripovedovala mu je, kako so jo odpeljali skupaj z njeno sestro, ki so jo pa med potjo ubili, ker je bila preslabotna, da bi jim mogla slediti na težki poti. Postala je žena glavarjevega sina in ima že dva otroka. Misijonar je uvidel, kako velikega pomena je prisotnost te ženske med divjaki. Njen krščanski vpliv se očitno pozna na divjakih, ki so izgubili del svoje krutosti in krvoločnosti. Sama jim je tudi začela govoriti o svoji veri. Misijonar se ni mogel načuditi, ko je po dveh dnevih nekatere že lahko krstil. Ob odhodu je misijonarju, ki je njeno zakonsko zvezo blagoslovil, obljubila, da bo sedaj še bolj goreče nadaljevala s svojim apostolskim delom med svojimi ljudmi. Pokazali so mu tudi pot do dveh drugih rodov, kjer se je pomudil nekoliko več časa. Ob svojem povratku je prišel v ponoven stik z že znanimi rodovi. Na svojem misijonskem podvigu je krstil 108 ljudi, sv. birmo je podelil 29, obhajal jih je 40, 11 parov pa poročil.

P. Izidor Yrigoyen je župnik izredno obširne župnije: 97.000 km². Gotovo je še precej predelov, kamor ni stopila noga civiliziranega človeka. Tridesetletno misijonsko delo ni strlo njegovih moči, še manj njegovega poguma. Sam živi v skromni leseni koči, zida pa lepo farno cerkev in precej veliko šolo, katero bo izročil v skrb avguštinskim misijo-

narkam. Kot priznanje za vse njegovo požrtvovalno delo je prejel več odlikovanj, pred kratkim pa so ga tudi proglasili za častnega člana brazilskega mesta Canutama.

Ta uspela misijonska akcija je podžgala še druga dva sobrata-misijonarja da sta organizirala podobno misijonsko potovanje v drugo smer ob reki Ituxi. Celih 67 dni sta ostala zunaj in po silnih naporih, zdaj na konju, potem v čolnu dosegla skoraj bolivijansko mejo. Poleg Indijancev sta obiskala še 15 velikih plantaž za pridelovanja kavčuka in opravila tudi tam svoje dušnopastirsko poslanstvo. Podelila sta 162 krstov, 203 sta birmala, 323 sta jih spovedala, 410 obhajala in 36 parov poročila. Njnuni napori in prestane nevarnosti niso ostale brez sadu.

Prvi predsednik neodvisne Tanganjike.

naši misijonarji pišejo...

INDIJA

Iz znanega misijona Khari v Bengaliji piše v začetku aprila jezuitski misijonar o. LOJZE DEMŠAR S. J., za katerega smo v zadnji številki med naslovi vseh slovenskih misijonarjev dali naslov v Kalkuti, ker nismo bili gotovi glede naslova v Khariju, pa zdaj takoj to dopolnjujemo. Naslov misijona č. g. Lojzeta Demšarja S. J. je torej ta:

Lojze Demšar SJ
Cath. Church
KHARI P. O.
Via Kashinagar
24. Parganas, W. Benegal
India

Iz njegovega pisma pa posnemamo sledeče zanimivosti:

„Kmalu bo že tri leta, odkar sem prišel na to misijonsko postajo Khari, kjer pasem 1600 Gospodovih backov in kozlov... Žal so kozli v veliki večini, tako da moram pridno vihteti pastirsko palico in čuti, da mi ne zbežijo v gozd, kjer jih čakajo volkovi... Palica se mi še ni zlomila, čeprav je bilo treba večkrat pošteno zavihetati in priložiti tudi kakšno prav 'gorko'...!

Pridejo težave in nadloge, negotovosti in skrbi, trenutki, ko se misijonarju zdi, da ga je sam ljubi Bog zapustil... pa zopet vse mine in mu sonce sreče in zadovoljstva spet posije skozi oblake.

Ko zvečer sedim pred hišo in se malo hladim na večernem vetru, prisluhnem, kako otroci v onem koncu vasi molijo glasno: 'Pronam Marija, prosad purna' (Zdrava Marija, milosti polna), moleč rožni venec. Ta molitev se kot kadilo dviga k jasnemu zvezdnatemu nebu. Otroci prosijo za blagoslov božji nad vas. In na koncu zapoje pesem: 'Tumi dze amari ma...' (Ti si naša mati), in s tem zaključujejo svojo ve-

černo molitev. V takih večerih se mi zazdi, kakor da bi bil doma v Poljanski dolini in poslušal, kako ljudje po hišah molijo skupno večerno molitev... in rožni venec.

Po rožnem vencu gredo otroci po okoliških hišah in napravijo nabirko: Ta da nekaj riža, drugi malo soli, tretji spet nekaj novcev, in v soboto mi prinesejo: 'Oče, tole smo zbrali, prosimo Vas, da jutri berete sveto mašo za blagor in srečo vasi in da Bog med nami izbere svoje duhovnike in redovnice, da bomo delali, ko Vas Bog k sebi pokliče...' No, v takih trenutkih pozabim na vse težave in križe, saj vidim, da božja milost deluje v teh otroških srcih in ni bilo zaman moje delo, se pravi, žanjem, kar so sejali moji predniki...

Moram Vam sporočiti žalostno vest, da nam je umrl novi nadškof, in sicer 8. februarja. Komaj pred dvema letoma je prišel iz Bombaya, da nadomesti starega škofa Belgijca, ki jih je imel že 85... in je vladal škofijo nad 40 let... Bil je poln načrtov za razširjenje božjega kraljestva v teh krajih. Posebno rad je imel našega Vrhničana o. Viktorja Sedeja in mene, saj je videl, da gradiva na najtežjih mestih in zato je zlasti nama želel pomagati. Takoj ko je postal nadškof, je prihitel k nam v Khari, imel v nedeljo sveto mašo, nakar je ostal še dva dni tukaj, da se nekoliko razgleda po našem misijonu.

Lansko leto je hotel iti v Bodipur, kjer župnikuje o. Viktor Sedej, pa sem mu odsvetoval: 'Prevzvišeni, nikar sedaj v aprilu, ko vročina tako pritiska po razžarjenih poljih; morali boste pešaćiti več ur po prahu, česar niste navajeni!' Pa mi je odgovoril: 'Hočem videti, kako moji duhovniki žive, kako jim gre, kako trpe, zato grem!' In sem mu šel naproti v Kalkuto, da ga po-

spremim in mu kažem pot. Najprej smo šli z avtom po cesti, potem pa zavili v polje in vozili pol ure kar povprek, da je avto skakal kot kozel po nezoranih njivah. Prišli smo do kanala, kjer nas je čakal Sedejev čoln. Dobro uro smo se vozili po kanalu, potem pa peš. Visoki gost je pešačil, se potil ves prašen, od časa do časa počival pod košatim drevesom, ki pa jih ni veliko v teh krajih, a bil ves srečen, da je sam poskusil, kako duhovniki potujejo od duše do duše. Prepoten in ves utrujen je prišel na cilj. Drugi dan je imel slovesno sveto mašo v cerkvi, ki jo je sezidal o. Sedej; po maši je birmal in prididal. Zvečer pa spet ure in ure čez razbeljena polja do avtomobila in nazaj v Kalkuto.

Le en dan je bil bolan naš nadpastir. Ko se je začutil slabega, je šel takoj v bolnišnico, ponoči pa je že izdihnil. Dan prej sem prejel od njega pismo, da pride čez mesec dni v Khari birmovat... Kdo bo novi škof, se še nič ne ve...

Iz Djakarte na Javi je pisala m. DEODATA HOČEVAR O.S.U. v začetku leta sledeče:

„Imam zbranih nekaj zanimivih predmetov za Vašo misijonsko tombolo in se že dolgo pripravljam, da bi Vam jih poslala. Upala sem, da mi bo to mogoče storiti potem nekaterih sosester, ki naj bi šle v Rim, a ker je bilo potovanje odloženo, se je tudi moja pošiljka odložila. Po pošti pa je preveč težavno in negotovo pošiljati v teh naših razmerah.

Pred božičem mi je pisala neka Slovenka iz Francije. V decembru je delala prve redovne obljube pri Frančiškanskih Marijinih misijonarkah. Čaka na odhod v misijone. Svetovala sem ji, naj se Vam oglasi, ko odide. Število slovenskih misijonarjev raste. Tudi v Sloveniji imajo uršulinke (za druge redove ne vem) veliko poklicev, dasi nimajo šol in med novinkami je mnogo

v misijone željnih. Kdaj in kako bodo mogle do cilja, samo Bog ve, a pri Njem je vse mogoče, treba se je le zaupno in ljubeče predati Njegovi volji in vztrajati v molitvi.

Pri nas še vedno nadaljujemo naše delo. Duhovniki pravijo, da bi se rado mnogo domačinov spreobrnilo, pa manjka misijonarjev. Tudi v Djakarti polagoma le raste število katoličanov. Za Božič jih je bilo v stolnici krščenih 17, podobno tudi v drugih farnih cerkvah tega mesta. V srednji Javi pa je po nekaterih krajih katoliška rast naravnost cvetoča. V Klaten, kjer imamo tudi me šole, so imeli za Božič kar 250 krstov! Ob nedeljah je cerkev prenapolnjena. Tam so ljudje bolj revni in preprosti, zato bolj sposobni razumeti Kristusa. Spet v drugih krajih je pa islam tako zakoreninjen, da so spreobrnenja nemogoča.

Mislim, da sem Vam že pisala, da je katoliška univerza prejela iste pravice kot državna. Tudi v Djakarti število slušateljev raste, dasi tu katoliška univerza še nima lastnega poslopja. Mnogi od profesorjev in študentov so zelo aktivni in požrtvovalni za pridobivanje drugih Kristusov.

Djakarta se pripravlja na 'Asian Games'. Del novega stadiona, ki še ni dovršen, je že pogorel, a delo se nadaljuje. V zvezi s temi azijskimi športnimi tekmami zidajo še vse polno drugih stavb, tako da skoro ni mogoče dobiti gradiva za kako drugo zidavo zasebnikov. Tudi delo pri povečavi naše šole se je moralo radi tega ustaviti. Potrpežljivo čakamo na boljše čase, če bodo prišli...

Prav te dni sem prejela od ljubljanskih bogoslovcev novi prevod svetega pisma stare in nove zaveze. Knjige so prekrasne! Najbrže so tudi druge misijonarje in misijonarke razveselili s temi dragocenimi knjigami. Slovenci v domovini ali v tujini so polni iste požrtvovalnosti Kristusove ljubezni. Pre-

pričana sem, da Bog bogato blagoslavlja vsa ta velikodušna prizadevanja.“

Iz države Tchad v Afriki se je sredi marca oglasila misijonarka MARIJA SILVESTER iz družbe Pomočnic vernih duš:

„Novo leto je že daleč, daleč. Pravila o lepem vedenju ne dovolijo več pisati novoletnih voščil, pa naj Vam vsaj povem, da so Vaši nameni vključeni v moje molitve od 1. januarja do 31. decembra...!

Čudno se Vam bo zdelo, ko Vam povem, da sem prejela avgustove 'Katoliške misijone' šele 14. marca. Pa se ni treba čuditi. V tej suhi deželi smo v deževni dobi kot na otoku. Ljudje, ki pridejo sem z avionom, se vprašujejo na poti, kam se bo pač spustilo letalo, ko je povsod sama voda. Tisti, ki pri-

dejo z ladjo, se ustavijo daleč proč v Douala, kjer čakajo, kdaj bodo mogli avtomobili voziti naprej. Zadnja deževna doba je trajala zelo dolgo, kar je silno škodovalo pridelku in se bojimo lakote, čeprav se ljudje tu zelo z malim zadovolje.

Skupaj s 'Kat. misijoni' sem prejela tudi knjigo 'Pred vrati pekla'. Kako sem Vam hvaležna zanjo! Nje branje me priganja k molitvi. Ne morem si misliti, kako da jaz v Franciji tedaj niti slutila nisem, kaj se med tem godi v domovini. Koliko dolgujemo vsem, ki so morali in še morajo trpeti preganjanje zaradi Kristusa in Cerkve! Kako morajo ljubiti Gospoda, da mu ostanejo zvesti sredi takih preizkušenj!

Naša 'mala' škofija bo zdaj razdeljena na dve. Doslej je imela velikost nekaj več kot Francija. Ima 46 duhovnikov, 15 redovnih bratov in 40 redovnic.

Misijonarka s. Anica Miklavčič z japonskimi prijateljicami še na prejšnjem misijonu v Tokiju. Fotografirala se je ob slovesu.

Imamo tudi 10 laičnih misijonarjev in misijonark. Ena je pri nas. Odločila se je posvetiti dve leti mladega življenja — ima šele 20 let — misijonskemu delu.

Novi škof je o. Veniat. Dosedaj je bil predstojnik vsah jezuitov v naši državi Tchadu. Posvetili ga bodo dne 1. aprila. Upajmo, da bo razdelitev velike škofije v dve korak naprej v širjenju božjega kraljestva!

Na našem misijonu bi radi gradili novo cerkev, tako da bi šli vsi verniki vanjo. Današnja je najmanj desetkrat premajhna. Število krstov je okrog 150 letno. Ob nedeljah morajo biti vse sv. maše zunaj cerkve na prostem. Tako lahko vsaj vsi vidijo sv. mašo, če je že ne slišijo, kajti nimamo ojačevalnih naprav. A kadar dežuje, je pač težko. Če morete rojaki kaj pomagati, da se začne čim prej z gradnjo nove cerkve, Vam bom zelo hvaležna.

Dolgujem še lepo zahvalo 'Kat. misijonom'. Gospa Hudolin iz U.S.A., ki je zvedela zame potom našega misijonskega glasila, mi je pisala jako ljubeznivo pismo in poslala lepih božičnih kart, katere so bile v veliko veselje naši mladini. Naj Vam vsem ljubi Bog povrne!"

Na prcjšnjem misijonu v Tokio je naša misijonarka s. Anica Miklavčič tudi poučevala klavir. Tu jo vidimo pri pouku.

Iz misijona med Čulupi Indijanci na meji med Argentino in Paragvajem je pisala šolska sestra SERAFINA ČERNE, ki nam najprej podaja žalostno vest o drugi slovenski misijonarki:

„Pred nekaj dnevi sem prejela pismo od č. m. Ksaverije Lesjak, uršulinke, iz Francije. Država jim je vzela šolo in jim torej tamkaj ni več mogoče nadaljevati z njih apostolatom potom šol. Prosi me, da se Vam v njenem imenu zahvalim za 'Kat. misijone' in knjigo 'Pred vrati pekla'. V Franciji čaka, da jo morda pošljejo na kak drug misijon.

Tu smo bile več kot štiri mesece samo dve sestri, ker sta šli ostali dve po opravkih v Argentino.

V nedeljo, 1. aprila je obiskal naš misijon sam general Družbe oblatov, ki v teh krajih delujejo in jim me pomagamo. Prišel je v spremstvu tukajšnjih predstojnikov. Prvič je bil v teh misijonih in je dejal, da je obiskal že več misijonov v Afriki in drugod, pa da se mu zdi ta najtežji, zato bo poskrbel čim več pomoči.

Dne 21. marca smo sicer skromno, a pristrčno praznovali srebrno mašo našega misijonskega rektorja p. Pavlina Junkerja. Večino svojih duhovniških let je žrtvoval Čulupom tu in v San Leonardu. Na srebrno mašo so prišli njegovi sobratje iz Asunciona v Paragvaju, iz Argentine in iz misijona San Leonardo, od koder sta prišli tudi naši s. Tobija Fideršek in s. Cita, skupaj z več Indijanci. Naši otroci so lepo peli pri sveti maši. Zvečer smo pa priredili majhno akademijo.

O veliki noči bomo imeli nekaj krstov odraslih in nekaj naših gojencev se tudi pripravljaja na ta veliki dan. Pretekli teden smo pričele novo šolsko leto. Več dečkov je odšlo s svojimi starši v Argentino na delo v tovarne. Pa imamo zato zdaj nekaj več deklic.

Drugih posebnih novic zaenkrat ni. Prav lepo vse pozdravljam!"

ZA DOMAČO DUHOVŠČINO

V sklad za vzdrževanje domačih bogoslovcev so darovali po č. g. Wolbangu C. M. od 27. 9. 1960 do 9. 3. 1962 v skupnem znesku 3.525 dolarjev:

450 dolarjev: A. Z., iz Clevelanda za triletno vzdrževalnino bogoslovskih študentov indijskega bogoslovca Leo Anthony S.D.B., ki študira v Italiji na salezijanskem mednarodnem bogoslovju.

435 dolarjev: Neimenovana, iz Clevelanda, za bogoslovca Michel Nsegiyuma četrtoletno (150 dol.) in petoletno (150 dol.) vzdrževalnino; za njegov brevir (35 dol.) in za novomašni dar za lep ciborij (100 dol.). Č. g. Michel je bil nedavno posvečen v duhovnika za škofijo Kabgayi v Ruandi in bodo Kat. misijoni o njem v kratkem izčrpno poročali v posebnem daljšem članku.

300 dolarjev: č.g. Jože Snój iz Kalifornije, za tretjeletno in četrtoletno (obakrat po 150 dol.) vzdrževalnino za japonskega bogoslovca Johna K. Hasegawa S.J., ki študira na Japonskem.

Neimenovana, iz Clevelanda, za četrto in petoletno vzdrževalnino (obakrat po 150 dolarjev) za indijskega bogoslovca Jožefa Pavla Remediosa S.J., ki študira v Indiji. — Tržaška Marijina družba (na Via Risorta 3) za prvo in drugoletno vzdrževalnino (po 150 dol.) za kitajskega bogoslovca Janeza Liu, ki študira v turinskem salezijanskem Pontifikalnem bogoslovju. (Marijine družbenice so darovale po 100 tisoč lir za vsako leto, a je bil previšek 10 dolarjev obakrat darovan misijonarju A. Majcnu.

Po 150 dolarjev so darovali:

Družina Viljema Kuntare iz Minnesote za četrtoletno vzdrževalnino za japonskega bogoslovca konvertita Alojzija Hideo Ikuma S.J., ki študira v domovini.

Družina Franca Kastelica iz Chicaga za četrtoletno vzdrževalnino kitajskega bogoslovca Avgušтина Kuoka S.D.B., ki ponovno študira v Italiji, kamor se je zaradi zdravja moral umakniti iz Anglije, kjer je prej študiral.

Gospa Antonija Filipčuk iz Lethbridge v Alberti, za tretjeletno vzdrževalnino indijskega bogoslovca Roberta Kerketta S.D.B., ki študira v Turinu. Zanj je, predno je hudo zbolela, za prvi dve leti plačala neimenovana iz Minnesote.

The Catholic Daughters of America, Redlands, Kalifornija, (po posredovanju č.g. J. Snoja) za tretjeletno vzdrževalnino indijskega bogoslovca Mateja Pulingathila, salezijanca, ki študira v domovini.

Družina Ivana Tratnika iz New Toronta za tretjeletno vzdrževalnino kitajskega bogoslovca Jožefa Pazhedana Vaikoma S.D.B., ki študira v Italiji.

Družina Ivana Prezlja iz Toronta za četrtoletno vzdrževalnino kitajskega bogoslovca konvertita Janeza Funga S.D. B., ki študira v Italiji.

Neimenovana iz Clevelanda za drugoletno vzdrževalnino svetnega indijskega bogoslovca Marka Jonana, ki študira v domovini.

Gdč. Marija C. Hribar za drugoletno vzdrževalnino indijskega svetnega bogoslovca Mihaela Baptista, v indijski teologiji.

Družina Jakoba Kvasa iz Toronta za tretjeletno vzdrževalnino svetnega afriškega bogoslovca Mavrilija Sanga iz Tanganjike.

Neimenovani iz Toronta za zadnje leto vzdrževanja diakona Maria Mgulunde iz istega semenišča v Tosamaganga v Tanganjiki.

Družina Jakoba Beznika iz Milwaukeeja za prvoletno vzdrževalnino bogoslovca Gaudenzija Msongo, ki je prvi duhovniški kandidat iz nove afriške redovne družbe bratov, ki študira v Rimu na papeški univerzi Propagande.

90 dolarjev je darovala ga. Marjeta Peskar iz Clevelanda kot dodatek za četrtoletno vzdrževalnino kitajskega bogoslovca Stanislava P'eja, ki študira v Italiji in je bil 25. marca posvečen v mašnika salezijanske družbe.

SLIKA NA PRVI STRANI: Krst novorojenčka v Afriki. Slika tu levo: „Maria Kannon“, kip budistične boginje Kannon, ki so ga uporabljali japonski kristjani kot Marijin kip v času priganjanj.

IZ VSEBINE: Pred 300 leti na Madagaskarju — Vaško življenje na Japonskem — Nove slike s Formoze — Islam v Indoneziji — Po misijonskem svetu — Naši misijonarji pišejo — Domača duhovščina.

Director responsable: Lenček Ladislao C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

Correo Argentino Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int.
No. 528.26

„KATOLIŠKI MISIJONI“ so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“. Izdaja ga „Baragovo misijonišče“. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires, Argentina. Tiska Slovenska tiskovna družba „Baraga“, Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 150, podporna 300, dosmrtna 2.000 pesov. V ostalih deželah Južne Amerike: 200 (400, 2.600) arg. pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6, 40) dolarjev. - V Italiji 1.600 (3.200, 20.000) lir. - V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. - V Franciji 12 (24, 160) NF. - V Angliji in Avstraliji 1¼ (2½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires.— Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P. O. Box 351, Princeton, New Jersey. - Rudi Knez, 679 S., 157 St., Cleveland 10, Ohio. - Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.

Kanada: Za župnijo Marije Pomagaj: Rev. Stanislav Boljka C.M. 611 Manning Ave., Toronto 4, Ont. - Za vse ostale: Rev. John Kopač C.M. 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. - Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. - Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drauf D. P. Camp. Kärnten.

Avstralija: Franc Vrabeč, Archbishop'n House, West Tce. Adelaide, S. Avstralija.